

Gelir Vergisi Açısından Türkiye ve Belçika'nın Karşılaştırılması

Abdullah MUTLU¹

Ahmet ARSLAN²

Kadir KARTALCI³

Özet

Dünyanın farklı ülkelerinde farklı uygulamalar olsa da temelde verginin gelir, servet ve tüketimden alınması gerekliliği ülkeleri bu yönde vergi sistemlerini düzenlemeye itmiştir. Gelir üzerinden vergilemeyi amaç edinen gelir vergisi uygulaması genellik ve adalet ilkeleri açısından uygun olması nedeniyle Türkiye'de olduğu gibi diğer Avrupa Birliği Ülkeleri'nde de farklı biçimde uygulanmaktadır.

Türkiye ve Belçika gelir vergisi sistemlerinin farklı ve benzer uygulamalarının olduğu söylenebilir. Belçika ve Türkiye açısından ekonomik, sosyal ve siyasi açıdan en önemli yere sahip gelir vergisinin uygulanış biçimi iki ülkenin gelir vergisi tarife yapıları; indirim, muafiyet ve istisna uygulamaları karşılaştırmalı olarak incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Gelir, Gelir Vergisi

Abstract

Although different practices in different countries of the world, fundamentally the requirement taxation of revenue, wealth and consumption prompt the countries to be regulated their tax systems in this direction. An income tax application that is aimed to taxation on the income has applied other European Union Countries as well as Turkey in terms of their appropriate principles of universality and equity. Different and similar applications are available in Turkey and Belgium in terms of income tax can be said.

In this study, implementation of the income tax form of Belgium and Turkey that is the most important thing in terms of economic, social and political will be examined in a comparative with income tax tariff structures, the discounts, the exemptions and the exceptions of this two countries.

Keywords: Turkey Income Tax, Belgium Income Tax, Public Finance, Tax Laws

---

¹ Yrd. Doç., Maliye Bölümü, İnönü Üniversitesi, 44280, Malatya / Turkey, abdullah.mutlu@inonu.edu.tr

² Öğr. Gör., Maliye Bölümü, İnönü Üniversitesi, 44280, Malatya / Turkey, ahmet.arslan@inonu.edu.tr

³ Doç. Dr., Maliye Bölümü, İnönü Üniversitesi, 44280, Malatya / Turkey, kadir.kartalcı@inonu.edu.tr

1.Giriş

Bu çalışmada iki ülke gelir vergileri hakkında temel bilgiler verildikten sonra oran-tarife yapısı, istisna ve indirim durumları itibariyle bir karşılaştırma yapılacaktır. Bu çalışmada kişisel gelir üzerinde vergi yükünü görme adına oran yapıları karşılaştırılmaktadır. Ayrıca kişisel gelirin vergilendirilmesinde basitlik olup olmadığını görme adına da indirim, istisna ve muafiyet uygulamaları ele alınmakta ve karşılaştırmalar yapılmaktadır. İndirim istisnanın bilinmesi de kişisel gelir üzerindeki vergi yükü konusunda fikir vermektedir. Bir vergi uygulamasında istisna, muafiyet ve indirimler ne kadar fazla olursa mikro vergi planlaması mükellefler açısından önem kazanmaktadır. Devletin vergileri kullanarak bireyleri firmaları belli ekonomik faaliyetlere yönlendirmesine makro vergi planlaması denilirken, kişilerin istisna, muafiyet ve indirimlerden yararlanmak için işinin mahiyetinde, yerinde ve miktarında ayarlamalara yapmasına mikro vergi planlaması denmektedir. Mikro vergi planlamasına vergi sisteminin açık olması verginin gizli maliyetlerini de artıracaktır.

2.Vergi ve Gelir Vergisi Kavramları

Vergiler, devlet ya da devredilmiş yetkiye dayanan diğer bazı kamu tüzel kişilerince bireylerden, tüzel kişilerden hatta tüzel kişiliğe sahip olmayan bazı kurumlardan zorunlu olarak alınan ve direk bir karşılığı olmayan iktisadi değerdir(Nadaroğlu,1976:213).

Vergiler gerçek veya tüzel kişilerden nakdi olarak alınır. Devlet vergi alırken somut bir karşılık vaat etmez. Devletler gerçek kişilerden o toplumun bireyleri olmaları veya ülke sınırları içerisinde bulunmaları nedeniyle vergi alır. Ayrıca gerçek kişilere ilave olarak tüzel kişiler de çeşitli nedenlerle vergi uygulamalarına tabi tutulmaktadırlar. Bir ülkenin sınırları içerisinde sunulan kamu hizmetleri, hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm gerçek ve tüzel kişilere yöneliktir. Bu durum, özellikle bölünmez nitelikteki mal ve hizmetler açısından dikkati çeker(Akdoğan,2007:133-134).

Genel olarak geliri tanımlayan ve kapsamını belirleyen iki teori vardır. Bunlar 'kaynak teorisi' ve 'net artış teorisi'dir. Kaynak teorisine göre gelir; kişilerin sahip oldukları üretim faktörlerini üretim sürecine sokmaları karşılığında elde ettikleri değerler akımı olarak tanımlanmaktadır. Bu teoriye göre, gelir sayılabilmesi için iki önemli unsurun bir arada bulunması gerekir. Bunlar, belirli bir kaynağa bağlılık ve devamlılık unsurlarıdır. Kaynak teorisine göre gelir; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücretler, gayrimenkul ve menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratların bir veya birkaçından elde edilmesi gerekmektedir. Net artış teorisine göre ise gelir; bir gerçek kişinin bir takvim yılı içerisinde

elde ettiği tasarruf veya harcamasına kaynak teşkil eden her türlü kazanç ve iratların safi tutarıdır. Yani dönem sonu ile dönem başı arasındaki servetteki her türlü artış gelir kabul edilir (Altındağ,M.ve E. Akbay,2003:1; Özkara,2004:54).

3. Türkiye ve Belçika’da Gelir Vergisinin Genel Yapısı

Türkiye’de uygulanan gelir vergisi dilim usulü artan oranlı, subjektif vergi niteliğinde ve belli istisnaları olsa da üniter bir vergi yapısına sahiptir.

Türkiye’de Kazanç Vergisi kaldırılarak 1949 yılında yerine üniter yapıdaki Gelir Vergisi getirilmiştir. Kazanç Vergisi sedüleri yapıda bir vergiydi. Böylece Kazanç Vergisinin emek, ticari kazanç ve serbest meslek kazançlarını ayrı-ayrı vergilendiren menkul sermaye iradını geniş ölçüde, gayrimenkul sermaye iradını bütünüyle vergi dışı bırakan uygulamaya son verilmiştir (Giray, 2013:265).

Türkiye Gelir Vergisi Kanunu madde 1’de gelir, “Bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır” şeklinde tanımlanarak gelirin özellikleri ortaya konmuştur. Yani verginin mükellefi gerçek kişi, vergilendirme dönemi takvim yılıdır. Gelir kazanç ve iratlardan meydana gelir ve bunların elde edilmiş olması gerekir. Gelirin elde edilmesi Şenyüz’ün ifadesiyle ‘herhangi bir iktisadi değer mükellefin bilfiil malvarlığına dahil olmasını’ ifade etmektedir(Şenyüz,2000:10).

Gelir safi kazanç ve iratlardan oluşmalıdır. Safi tutar; brüt gelirden, gelirin elde edilmesi ile ilgili giderlerin ve kanunun izin verdiği diğer indirimlerin (muafiyet, istisna ve bazı indirimler gibi) düşülmesi ile bulunmaktadır. Gelir Vergisi Kanunu’nda sayılan kazanç ve iratların toplamından oluşur. Kazanç kavramı; fikri ve bedeni bir çalışma sonucu elde edilen gelirdir. Örneğin ticari faaliyet, mesleki faaliyet ve emekle çalışma sonucu elde edilen gelirler kazançtır. İrat kavramı; menkul ve gayrimenkullerin getirisidir. Örneğin kira geliri, faiz geliri, kar payı birer irattır. Türkiye’de yedi gelir unsurunun dışında kalan ancak mükellefin servetini artıran değerler gelir kabul edilmemektedir. Örneğin miras, hediye, kumar kazancı gibi kazançlar yedi gelir unsurundan birisinin kapsamına girmediği için Gelir Vergisi Kanunu’na göre gelir kabul edilmez vergilendirilmez.

Gelir Vergisi Kanunu’nun 2’inci maddesinde sıralanan kazanç ve iratlar; ticari kazanç, zirai kazanç, ücretler, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardır. Sayılan bu gelir unsurlarının dışında herhangi bir şekilde meydana gelen servet artışları gelir kapsamına dahil değildir.

Türkiye’de ikametgahı olanlar (GVK m.4) tam mükellef sayılır ve hem Türkiye içindeki hem de Türkiye dışındaki gelirlerinden dolayı vergi mükellefidir. Ancak çifte vergileme durumuna mükellefleri Türkiye sokmama eğilimindedir. İkametgahı Türkiye’de olmasa bile (GVK m.7) Türkiye’de gelir elde edenler kural olarak Türkiye’ye vergi ödemekle mükelleftir.

Belçika’da ikametgahı olanlar kişiler dünya üzerindeki tüm gelirlerinden dolayı vergilemeye tabidirler. İkametgahın Belçika’da olmasının anlamı; kişinin Belçika’da yaşamını sürdürmesi veya ekonomik kazanç merkezinin Belçika olması demektir. İkametgahı Belçika’da olmayanlar bu ülkedeki faaliyetleri sonucu elde ettikleri gelir üzerinden “yerleşik olmayan gelir vergisi” ödemek zorundadırlar. Belçika’da gelir vergisi hesaplamalarında, mükellefin kendisinin, eşinin ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının geliri birlikte ele alınmaktadır. Bu anlamda ailenin toplam gelirin ulaşmaya çalışılmaktadır (<http://protesvik.com>, 2014).

Belçika’da 1919 ile 1962 yılları arasında kurumların ve şahısların gelirleri sedüleri bir mantıkla vergilemeye tabi tutuldu. 1962 yılından sonra üniter gelir vergisi sistemine geçilmiştir. Üniter gelir vergisi vergileme unsurları itibariyle şu şekilde ayrıma tabi tutulmuştur:

a)İkametgahı Belçika’da olan şahıslar tüm gelirlerinde dolayı “Şahsi Gelir Vergisi Rejimine” tabidirler.

b)İster şirket isterse şahıs olsun Belçika’da yerleşik değil iseler “Yerleşik Olmayanlar Vergi Rejimine” tabidirler.(<http://www.slideshare.net>, 2014)

Emeği ile çalışıp gelir elde eden mesleki faaliyet erbabı ya da ücretli özürllülük durumu söz konusu ise yıllık gelirinden sakatlık indirimi miktarını düşebilir. Aylık bazda 2014 yılı için 1.derece özürllüye 800 TL kadar indirim hakkı, 2. Dereceye kadar 400 TL indirim hakkı 3. Derece özürllü olanlar için ise 190 TL indirim hakkı vardır(<http://tofd.org.tr>, 2014).

Belçika’da ise iş göremezlik münasebetiyle ödenen sosyal güvenlik yardımları vergileme kapsamında tutulmaz(<https://www.justlanded.com>, 2014).

Tablo 1: Türkiye Ve Belçika’da Geliri Meydana Getiren Unsurlar Açısından Karşılaştırma

Belçika’da Geliri Meydana Getiren Alt Unsurlar	Türkiye’de Geliri Meydana Getiren Alt Unsurlar	Açıklama
Kazanılmış Gelirler(Emek ve Teşebbüs, Meslek Gelirleri)	Ücret Gelirleri	Sakatlık indirimi Türkiye’de var. Belçika’da ise sakatlıktan dolayı alınan sosyal güvenlik yardımından vergi alınmaması söz konusudur.
	Serbest Meslek Kazancı	Türkiye’de üç unsur Belçika’da bir unsur olarak ele alınmaktadır. Bunun sonucunda zirai kazançlar Türkiye’ye göre daha fazla vergilendirilmiş olmaktadır. Türkiye’de Tarım kesimi üniter vergilemenin önemli ölçüde dışında tutulmaktadır ve oranlar en fazla % 4’tür.
	Zirai Kazanç	
	Ticari Kazançtır	
Gayrimenkul Sermaye İradı	Gayrimenkul Sermaye İradı	Genel olarak Türkiye’ye benzemektedir
Menkul Sermaye İradı	Menkul Sermaye iradı	Her iki ülkede de stopaj ve beyanname yöntemi ile vergilendirilmekte olup vergilendirme tekniği genel hatlarıyla benzemektedir.
Diğer Kazanç Ve İratlar	Diğer Kazanç Ve İratlar	Hem Belçika’da hem de Türkiye’de bu unsorda tadadilik (sayma) esası geçerlidir. Belçika’da diğer kazanç ve iratlar başlığı altında belirtilen gelirler ayrı-ayrı vergilendirilir.

Kaynak:(*Worldwide Personal Tax Guide:Income Tax, social security and immigration 2013-2014, çalışmasından istifade ederek tarafımızca hazırlanmıştır. (<http://www.ev.com> , 2014).*

3.1.Gelir Vergisi Tarife Yapılarının Karşılaştırılması

Türkiye’de dilim usulü artan oranlılık söz konusu olduğu için gelirin alt dilimlerine düşük oranlar, orta dilimlerine orta oranlar ve yüksek dilimlerine de yüksek oranlar uygulanır.

Türkiye’de Gelir Vergisi Kanunu’nun 103’üncü maddesinde yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2014 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekildedir.

Tablo 2: Türkiye’de Gelir Vergisi Tarifesi(2014)

11000 TL'ye kadar	%15
27.000 TL'nin 11000 TL'si için 1.650 TL, fazlası için	%20
60.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL, fazlası	%27
Ücretlerde 97.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL, fazlası	
60.000 TL'den fazlasının 60.000 TL'si için 13.760 TL, fazlası	%35
Ücretlerde 94.000 TL'den fazlasının 94.000 TL'si için 23.750 TL), fazlası	

Kaynak:(<http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1431>,2014)

Yukarıda da görüleceği üzere gelir vergisi tarifemizdeki dilimlerin sayısı dördtür ve asgari vergi oranı %15, azami vergi oranı ise %35'tir.

Belçika’da Gelir Vergisi vergiye tabi gelire artan oranlı bir tarife uygulanarak hazırlanmaktadır. Aşağıda tarife ve tarifeye karşılık gelen oranlar yer almaktadır.

Tablo 3: Belçika’da Gelir Vergisi tarifesi (2014)

8680 €’e kadar vergi alınmamaktadır.	%25
12 360 €’nin 8680 €’su için 2170€, fazlası için	%30
20600 €’nun 12 360 €’su için 3274€, fazlası için	%40
37750€’nun 20600 €’su için 6570€ fazlası için	%45
37750€ nun üzerinde gelirin 37550€’luk kısmı 14287€, fazlası için	%50

Kaynak:<http://www.kpmg.com> ,2014)

Belçika’da ikamet eden vatandaşları için geçerli olan vergi oranları ikamet etmeyen kişiler için de geçerlidir. Tablo 3’ten de görüleceği üzere Belçika’da 5 basamaklı bir artan oranlı gelir vergisi tarifesi mevcuttur. En düşük gelir diliminde oran %25 iken 37,750€ ve üzeri geliri oranlar en yüksek vergi oranı olan %50’den vergi ödemektedirler (<http://www.kpmg.com> , 2014).

Tablo 3’te 8680€’dan az gelire sahip bir kişinin vergi ödemesi söz konusu olmaz. 8680€’yu geçtikten sonra 8680€’luk kısmı için %25 vergi oranından 21700€ vergi öder. Kalan kısmı ise %30 oranından vergilendirilir. Benzer şekilde 12360€’yu aşan gelirlerin 12360€’luk kısmı 3274€ tutarında vergilendirilirken kalan kısım %40 oranında vergilendirilir. Bu şekilde sistem devam etmektedir.

İki ülke tarife yapıları kıyaslandığı zaman Belçika Gelir Vergisi tarifesinde belli bir gelir düzeyine kadar hiç vergi alınmamaktadır. Yani asgari geçim indirimi kabul edilen tutara kadar vergi alınmamaktadır. Türkiye’de ilk gelir dilimine isabet eden tutardan düşük oranda da olsa vergi alınmaktadır. Ayrıca vergi tarifelerine uygulanan oranlar açısından kıyaslandığı zaman Belçika’da oranların Türkiye’deki oranlardan daha fazla olduğu ve özellikle yüksek gelir gruplarının Belçika’da Türkiye’ye kıyasla daha fazla vergi ödediği söylenebilir. Tüm bu tarife ve oran yapısı konusunda bahsedilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde; gelir dağılımına etkisi açısından Belçika’nın tarife yapısının daha iyileştirici olduğu

söylenirken, piyasa ekonomisini teşvik açısından bakıldığında ise Türkiye'nin daha olumlu olduğu söylenebilir.

3.2.Gelir Vergisi Muafiyet ve İstisna ve İndirim Yapılarının Karşılaştırılması

3.2.1. Teşebbüs Gelirleri (Zirai, Ticari, Serbest Meslek Kazançları) Açısından Karşılaştırma

Türkiye'de Şahsi Gelir Vergisinde bazı ticari kazançlar muafiyet ve istisna kapsamına alındıkları için vergilendirilmemektedirler. Bu muafiyetlerden birisi esnaf muafılığıdır. Küçük esnafın, ancak kendilerine yetecek kadar hatta daha az gelir elde ettikleri kabul edilmekte ve vergi ödeme güçlerinin olmadığı varsayılmaktadır. Bu nedenle sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak vergi dışına çıkartılmışlardır (Yıldız, 2013:57-65). Gelir vergisi mükelleflerine ayrıca bir takım istisnalar da tanınmıştır. Örneğin sergi ve panayır kazançları istisnası, PTT acenteleri kazanç istisnası, eğitim öğretim işletmelerinde kazançların ilk 5 yıl istisna tutulması ve dar mükelleflere tanınan ihracat istisnası gibi istisnalardır. Muafiyet ve istisna kapsamına girmeyen ticari kazançlar vergilendirilmektedir. Vergilendirme yapılırken, net ticari kazanç esas alınmaktadır. Net ticari kazancın tespiti için mükelleflerin özelliklerine göre farklı usuller belirlenmiştir(Yıldız, 2013:57-65).

Belçika'da esnaf muafılığı gibi niteliğe dayalı meslek ve iş erbabının vergileme dışında bırakılması söz konusu değildir. Ancak gelir vergisi mükelleflerinin hepsinden gelirin ilk belirli bir aşamasına kadar vergi alınmamaktadır. Örneğin bu rakam 2014 için 8680€'dur (<http://www.kpmg.com>, 2014).

3.2.2. Ücretler Açısından Karşılaştırma

Tarihsel süreç içerisinde Türkiye'de en az geçim indirimi "genel indirim" adıyla 1986 yılına kadar uygulanmış, 04/12/1985 tarihli ve 3239 sayılı Kanunla 1987 takvim yılında geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. Daha sonra Türkiye'deki Şahsi Gelir Vergisi sadece ücret gelirlerine uygulanmak üzere; özel gider indirimi, vergi indirimi uygulamaları söz konusu olmuştur. 5615 Kanun ile 01/01/2008 tarihinden geçerli olmak üzere asgari geçim indirimi sistemine geçilmiştir(Yılmaz, 2008).

Tablo 4: Asgari Geçim İndirimi Tutarları (2014)

Ailevi Durumu	Aylık Asgari geçim indirim miktarı
Bekâr	80,33
Evli, Eşin Geliri Olan	80,33
Evli, Eşin Geliri Olan, Bir Çocuk	92,37
Evli, Eşin Geliri Olan, İki Çocuk	104,42
Evli, Eşin Geliri Olan, Üç Çocuk	112,46
Evli, Eşin Geliri Olan, Dört Çocuk	120,49
Evli, Eşin Geliri Olmayan	96,39
Evli, Eşin Geliri Olmayan, Bir Çocuk	108,44
Evli, Eşin Geliri Olmayan, İki Çocuk	120,49
Evli, Eşin Geliri Olmayan, Üç Çocuk	128,52
Evli, Eşin Geliri Olmayan, Dört Çocuk	136,55

Kaynak: (http://www.alomalive.com/2014/agi_2014.htm#,2014)

Yukarıda 2014 yılı asgari geçim indirimi tutarları gösterilmektedir. Asgari Geçim İndirimi uygulamasında, hesaplanan gelir vergisinden indirilecek tutar, çalışanın medeni durumuna göre belirlenecek bir tutardır. Geliri ne olursa olsun, medeni durumu benzer olan çalışanlar, aynı tutarda indirim hakkına sahip olacaklardır. Diğer bir ifade ile asgari geçim indirimi miktarı, asgari ücret üzerinden belli oranlarda hesaplanmakta, evli olup olmama ve sahip olunan çocuk sayısına göre değişmektedir (Ekinci,2012:196)

En az geçim indiriminde başka Türkiye’de emekli, dul ve yetim aylıkları gider karşılıkları, yolluk ve gündelikler, yemek, yakacak ve giyim bedelleri, taşıma giderleri gibi bazı kalemler ücretlilerin vergi matrahına dahil edilmez (Öner, 2014: 93).

Belçika’da Türkiye’deki asgari geçim indirimine benzer kısmi bir indirim mekanizması bulunmaktadır. Belçika’da ayrıca kişisel indirimler aşağıda belirtildiği şekilde toplam ödenen gelir vergisinden düşülmektedir. Türkiye’de sadece ücret geliri elde edenlere tanınan bu imkan Belçika’da tüm kazanç ve iratlar için geçerlidir.

Tablo 5: Belçika İçin Asgari Geçim İndirimi(2014)

Kişisel indirimler	EUR
Medeni durumuna bakmaksızın herkes için temel indirim	7070
Evli ve 1 çocuklu ise çocuk için ilave indirim	1500
Evli ve 2 çocuklu ise çocuklar için ilave indirim	3870
Evli ve 3 çocuklu ise çocuklar için ilave indirim	8670
Evli ve 4 çocuklu ise çocuklar için ilave indirim	14020
4'ten sonra her ekstra çocuk için ilave indirim	5350
3 yaşından küçük her bir çocuk için ayrıca ek bir indirim	560

Kaynak: (<http://www.kpmg.com>,2014)

Bekarlar 7070€'yu vergiden düşebilirken, evli ve çocuk sayısına bağlı olarak ekstra indirim imkanlarından da faydalanılabilir. 7070€'luk indirimden herkes faydalanabilirken evli ve çocuk sayısının çokluğuna bağlı olarak daha çok indirimden faydalanılmaktadır. Ayrıca 3 yaşından küçük her bir çocuk içinde ekstra indirim hakkı sağlanmaktadır. Bu durumun yaşlı nüfusa sahip Belçika için evlenme ve çocuk sahibi olmayı teşvik amaçlı olduğu söylenebilir.

Belçika'da işçi gelirleri denildiğinde maaşlar, ücretler, zamlar, avanslar ve diğer çeşitli faydalanılan şeyler ile emeklilik gelirleri kastedilmektedir. Diğer çeşitli faydalanılan şeyler yararlanıcıya göre değişmektedir. İşçiler yaptığı işle ilgili olmak kaydı ile bir takım indirimlerden faydalanabilmektedir. 2014 yılı rakamına göre maksimum 3950€'ya kadar bir standart indirim imkanı vardır. İşçiler lüks harcamalarını ise indiremezler. Ayrıca işveren kaynaklı toplu ücrete konu olan kesintileri yöneticilere tekrardan iade durumu söz konusudur. Yönetici maaşları açısından bakıldığında, bu ücretler toplam kazanılan gelir içerisinde yer almaktadır. Mesleği ile ilgili harcamalar için iki seçeneqli bir indirim mekanizması vardır. İster tek seferde (2014 yılı için 2370€) ya da ek ücretin vergi yükünden kaçmak için %2,25 oranında indirim hakkı vardır. İşyerine sahip olmaksızın elde edilen serbest meslek kazançları da kazanılan gelire dahildir. Mesleki harcamaları açısından burada da iki seçeneqli indirim

mekanizması mevcuttur. İster peşin olarak bu giderlerini düşebilir isterse de %2,25 oranında 2014 yılında toplam elde ettiği gelir üzerinden indirimden faydalanabilir. Mesleği ile ilgili zararları ise indirilebilecek gider olarak gösteremez, (<http://www.kpmg.com>, 2014).

Yukarıdaki indirimlere ilaveten bir takım istisna ve indirimler de yer almaktadır. Bunlar:

- Yaşam Sigorta primleri
- Grup sigorta ya da emeklilik fonları Kişisel katkıları
- Bireyin işveren tarafından verilen hisse senetleri Yatırım
- Gayrimenkul elde etmek ya da tamirat ve tadilat yapmak için alınan kredilerin giderleri
- yangın ve hırsızlığa karşı özel evler korumak için güvenlik yatırım giderleri

3.2.3. Gayrimenkul Sermaye İratları Açısından Karşılaştırma

Belçika'da gayrimenkul kilise, hastane, okul gibi hayır amaçlı ya da kar amacı gütmeyen faaliyetlerin kullanımına tahsis edilmiş bu tür faaliyetlerden elde edilen gelir kadastro vergisinden istisnadır (<http://www.slideshare.net>, 2014,10).

Türkiye'de gayrimenkul okul, hastane, ibadethane vs. olarak kullanılıyorsa ve bunun sahibi kira geliri elde ediyor ise bu kira geliri Belçika'da olduğunun tersine vergilemeye tabidir. Ve öncelikle kira ödeyen stopaj yapmakla yükümlü ise %20 gayrimenkul sermaye iradı stopajı (kira geliri kesintisi) yapar (Bilici,2011:173-174).

Belçika'da mesken amaçlı kullanımdan kaynaklanan istisnalar da vardır. Evin sahibi kendi evinde oturuyor ise veya vergi mükellefi tarafından ev kullanılıyor ise kadastro geliri vergiden istisnadır (<http://www.slideshare.net>, 2014:10-11).

Türkiye'de de kişi kendi evinde oturuyor ise kendi kendine kira ödüyör kabul edilmediği için vergiden istisnadır. Bu durum Belçika ile aynıdır(GVK m.72, f.1).

Belçika'da konut kira geliri istisnası bulunmamaktadır. Yani konut kira geliri ile iş yeri kira geliri bu anlamda ayrı ele alınmamaktadır(<http://www.slideshare.net>, 2014:10-11).

Türkiye'de konut kira geliri elde edenler yıllık 2014 yılı için gelirin 3300 TL tutarındaki kısmı için istisna imkanından faydalanabilirler. Birden fazla konuttan kira geliri elde edenler, elde ettikleri tüm konut kira gelirleri için bir defa konut istisnasından yararlanabilir. Konut kira gelirinden mükellefin istifade edebilmesi için deftere tabi, ticari,

zirai ve mesleki faaliyeti olmaması gerekir. Türkiye’de konut eksikliğinin giderilmesini teşvik amaçlı böyle bir istisna uygulanmaktadır(GVK m.21).

Belçika’da konut gelir getirici bir iş ile bağlantılı ise istisna kapsamı dışına çıkar. Vergi mükellefinin bizzat kendisinin kullandığı ya da kendisine tahsis ettiği birden fazla konut söz konusu ise sadece bir konut için istisna geçerlidir, diğerleri için emsal kira geliri üzerinden vergiye tabidir. Diğer taraftan hane halkına ait olmayan kişiler tarafından veya mesleki amaçla kullanılan veya işgal edilen ev ya da evin bir bölümü için kadastro vergisinden istisna değildir(<http://www.slideshare.net>, 2014:10-11).

Türkiye’de bir iş yeri sahibi gerçek kişi kendisine ait konut olsun işyeri olsun işinde kaç gayrimenkul birimini kullanırsa kullansın emsal kira bedelinden dolayı gayrimenkul sermaye iradı vergilemesine tabi değildir. Diğer taraftan iş yeri sahibi emsal kira bedeli üzerinden gider de gösteremez. Sadece bunlar için amortisman ayırabilir(GVK m.68 f.1;GVK m.73).

Belçika’da gayri menkul bitmemiş bir bina ise vergileme döneminde (yıllık) en az 90 gün boş kalmış veya gelir getirici bir işte kullanılmamış ise verimli olmadığı gerekçesi ile kadastro geliri stopaj indiriminden istifade edilebilmektedir. İndirimin miktarı gayrimenkulün verimsizlik seviyesi ve süresi ile doğru orantılıdır. Gayrimenkulün verimsiz olması istem dışı olmalıdır(gayri iradi). Eğer kadastro sahibi kiraya verme amacı olmaksızın, satmak amaçlı yeni bina inşa etmek durumunda ise indirimden yararlanır. Bir kadastronun veya onun bir bölümünün en az % 25’inin harap olması söz konusu ise indirimden yararlanır. Benzer şekilde harap olma gayrimenkul üzerindeki ağaçlara ve ekipmanlara da gelmişse yine indirimler söz konusudur(<http://www.slideshare.net>,2014:10-11).

Türkiye’de iş yeri kirası olarak bir ay bile kiraya verilse, iş yeri sahibi yani kirayı ödeyen % 20 gayrimenkul sermaye iradı stopajı yapar. Satış amaçlı tutulan gayrimenkullerin alım-satımı devamlı ise ticari kazanç kurallarına göre vergilendirilir, alım-satım nadiren ise diğer kazanç ve irat (değer artışı) kurallarına göre vergilendirilir(GVK m.80 f.2;GVK m.94 f.5).

Belçika’da yukarıda belirtilen indirim ve istisnaların yanında bir takım kesintiler de vardır. Bunlardan gayrimenkul ile ilgili borçlar için ödenen faiz kesintileri yer almaktadır. Gayrimenkul almak için kullandığı borçlara yönelik ödediği faizleri ilgili dönemdeki kadastro gelirinden düşebilir. Bu tür faizleri toplam kadastro gelirinden indirilebilir. Vergi

mükellefinin oturacağı bir evine münhasır olmak üzere elde etmek veya inşa etmek maksadı ile kredi kullanmış ise buraya ödenen faiz giderleri de kadastro gelirinden indirilebilir. Toplam gayrimenkul gelirini (kadastro gelirini) gelirini aşan her türlü faiz ancak ilgili gayrimenkulün gelirinden (kadastro gelirinden) düşülebilir. Diğer kadastro gelirlerinden düşülemez. Bu faiz düşme olayı yıllara yaygın olarak uygulanamaz. Yani geçmiş yıllarda düşülemeyen faiz ödemeleri cari yıl gayrimenkul gelirinden düşülemez. Bir başka faiz indirimi ise mortgage kredileri ile ilgilidir. Belçika’da vergi mükellefi tarafından yeni bir ev inşa edilmek üzere veya elde edilmek üzere mortgage kredisi kullanılmış ise buna yönelik ödenen faiz giderleri borç anapara taksitleri kadastro gelirinden indirilebilir(<http://www.slideshare.net,2014:10-11>).

Türkiye’ye gelince kiraya verilen gayrimenkuller için yapılan ve bunlara sarf olunan borçların faizleri gayrimenkulün kira gelirinden düşülebilir. Örneğin banka kredisi ile ev alıp kiraya verenlerin ödedikleri faizler indirilebilir. Buna ilave olarak konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün iktisap yılından itibaren 5 yıl süre ile her yıl satın alma bedelinin %5’i kira gelirinden indirilebilir (Öner, 2014: 100).

Belçika’da ilave bir faiz indirimi de kadastro gelirinden indirim hakkını kullanmayarak toplam vergilendirilebilir gelirden indirme yolunu seçmektir. Böylece mükellef ilgili kadastro geliri, indirimden küçük olsa bile faiz giderini toplam gelirden düşebilecektir. Ancak bu indirim hakkından vergi mükellefi sadece bir bina için yararlanabilir(<http://www.slideshare.net,2014:10-11>).

Türkiye’de her gelir unsuru ile ilgili kanunda düzenlenmiş indirimler ilgili unsur kazanç ve iratlarından düşülebilir. Genel kural olarak gelirin toplanmasında gelir unsurların bir kısmında meydana gelen zararlar diğer unsurların kazanç ve iratlarından düşülebilir. Böylece gayrimenkul sermaye iradı unsurundan bir mükellef zarar etmiş ise diğer unsurlardaki karlarından düşülebilir ve daha az vergi ödeme imkanından yararlanabilir (GVK m.88).

Belçika’da gayrimenkul stopaj vergisi adı altında bir kesinti de yer almaktadır. Buna göre gayrimenkulün Belçika’da olması durumunda bunların bireysel mükellefleri peşin ödemeye tabi olurlar. Gayrimenkul stopaj vergisi ilgili olduğu gayrimenkulün kadastro gelirine bağlı olarak tarh edilir. Gayrimenkul stopaj vergisinin matrahı tespit edilirken bir takvim yılı içerisindeki elde etmiş geliri de göz önünde tutulur. Gayrimenkul stopaj vergisinin

oranı, gayrimenkulün kadaastro gelirinin bir yüzdesi olarak şöyledir: Walloon bölgesinde % 1.25, Flemen bölgesinde % 2.50, Brüksel bölgesinde 1.25 şeklindedir. İl ve belediye yönetimleri bu oranlar üzerine ilave vergi koyabilir. Peşin ödeme prensip olarak vergilendirme döneminin başı olan 1 Ocak itibariyle binaya sahip olanlar tarafından ödenir. 1 Ocak ile verginin normalde ödenmesi gereken tarih arasında sahiplik değişse bile peşin ödemedeki prensip kuralı değişmez(<http://www.slideshare.net>,2014:10-11).

Türkiye’de ise stopaj sadece gayrimenkullerin iş yerlerine kiraya verilmesi durumunda söz konusudur. İş yeri kira ödemedi önce brüt kira geliri üzerinden % 20 gelir vergisi stopajı yapar (GVK m. 94 f. 5).

3.2.4. Menkul Sermaye İratları Açısından Karşılaştırma

Türkiye’de sadece stopaja tabi, sadece beyannameye tabi, hem stopaj hem beyannameye tabi menkul sermaye iratları vardır. Gayri safi irattan indirilebilecek giderler; menkul kıymetlerin muhafaza (depo etme ve sigorta) giderleri, kar payı ve faizlerin tahsil giderleri, menkul kıymetler ve bunların iratları için ödenen her türlü vergi resim ve harçlar, damga vergisi vb. şeklindedir(GVK m. 78).

Belçika’da ise menkul sermaye iradı geliri, temettü, faiz ve gayri maddi haklardan oluşmaktadır. Temettü, faiz ve gayri maddi haklar stopaja tabidir. 2012 yılı gelirleriyle birlikte geçerli olmak üzere stopaj yapılmaktadır. Bu stopajlar zaten beyannameye ortaya çıkabilecek vergiden düşüktür. Yıllık beyannameye diğer gelirlerle birlikte menkul sermaye iratları da gösterilir. Ancak beyannameye hesap edilen vergiden stopajlar düşülür. Böylelikle mükerrer vergilemenin önüne geçilmiş olur(<http://www.expat.hsbc.com>, 2014:113).

Menkul sermaye iradının vergilendirilmesi ülkeler arasındaki sıcak para hareketleri ile doğrudan ilgilidir. Günümüzde ülkeler menkul sermayeyi kendi ülkelerine çekme gayreti içerisinde. Böylelikle dünyadaki menkul sermayeden istifade etmek eğilimi içerisinde.

3.2.5. Diğer Kazanç ve İratların Karşılaştırılması

Türkiye’de diğer kazanç ve iratlar iki ana başlık altında ele alınmaktadır. Bunlardan birisi değer artış kazançları diğeri arizi kazanç ve iratlardır. Değer artışı kazancı menkul kıymetler, gayrimenkuller ve mal ve hakların elden çıkarılması karşılığında sağlanan kazançlar olarak düşünülebilir. Genel olarak değer artış kazançları Türkiye’de 2014 yılı için 9700 TL’ye kadar

vergilendirilmez, istisnadır, bu rakamı aşan kısım beyan edilir. Arızı kazançlar ise geçici ya da tesadüfi olarak yapılan işlemlerden doğan kazançlardır. Arızı kazançlar yıllık 2014 yılı için 21.000 TL'ye kadar vergilendirilmez, bu miktara kadar istisnadır, aşan kısım beyan edilir (Öner, 2014: 114, 119, 120).

Belçika'da diğer kazanç ve iratlar; ödüller ve teşvikler, bakım ve nafakadan elde edilen gelirler, arızı kazanç ve iratlardan oluşmaktadır. Ödül ve teşviklerden elde edilen gelirin 2014 için ilk 3760 €'su istisnadır. Bakım ve nafakadan elde edilen gelirler, bu yardım ve nafakalardan gelirler ne zaman elde edilirse edilsin %20'si vergilemeye tabi tutulmaz, istisnadır. Belçika'da arızı kazanç ve iratlarda bu iratları elde ederken yapılan masrafların düşülmesinden başka ekstra bir istisna imkanı yoktur(<http://finances.belgium.be>, 2014).

Sonuç

Belçika ve Türkiye'de gelir vergisi uygulamaları kıyaslandığında bir takım hususlarda benzerlik ve farklılıkların olduğu görülmektedir. Gelir vergisine konu olan unsurlar bakımından; Türkiye'de yedi unsur varken, Belçika'da dört unsur mevcuttur. Belçika'da Türkiye'den farklı olarak serbest meslek kazancı, ticari kazanç, ücret gibi gelir unsurları ayrı-ayrı kategorize edilmemiş, tek bir unsur olarak ele alınmıştır. Yani Belçika'da ticaretten, ziraattan, ücretten, avukatlık gibi serbest meslekten elde edilen gelir tek başlık altında ele alınmakta ve buna "kazanılmış gelir" denilmektedir. Hem Türkiye hem de Belçika Şahsi Gelir Vergisinde dilim usulü artan oranlılığa sahiptir. Türkiye'de Şahsi Gelir Vergisi %15, %20, %27 ve %35 şeklinde oran yapısına sahipken Belçika'da bu yapı %25,%30,%40,%45,%50 şeklindedir. Türkiye'de ilk gelir dilimine isabet eden oran Belçika'da ilk gelir dilimine isabet eden orandan düşüktür. Diğer taraftan gelir dağılımının iyileştirilmesi açısından Belçika'nın tarife yapısının daha iyileştirici olduğu, piyasa ekonomisini teşvik açısından ise Türkiye'nin daha olumlu gözükmektedir.

Her iki ülkenin gelir vergisi yapısı da safi gelire ulaşabilmek için bir takım muafiyet ve istisna ve indirimlerden yararlanılmasına müsaade etmektedir. Belçika Gelir Vergisi'nde Türkiye Gelir Vergisi'nden farklı olarak işçiye de işle ilgili yapılan giderlerini aldığı ücretten indirim fırsatı sunmaktadır. Serbest meslek sahibi açısından bakıldığında her iki ülke çalışanı işle ilgili olmak kaydıyla giderlerini gelirlerinden indirebilmektedir

Belçika'da en az geçim indirimi tutarları Türkiye ile kıyaslandığında hem bekarlar için hem de evli ve çocuk sahibi olanlar için çok daha yüksektir. Türkiye'de adı en az geçim

indirimi olan uygulama KDV’de vergi iadesi uygulamasının yerine getirilmiş ve miktarları çok düşük olan asgari geçimi vergi dışı bırakmaya yönelik olmayan ve sembolik olarak bu ismi taşıyan bir uygulamadır. Belçika’da en az geçim seviyesi vergi dışında bırakılmaya çalışılmaktadır. Belçika en az geçimden vergi almamakta ancak yüksek miktarda geliri olanlar Türkiye ile kıyaslandığında daha yüksek oranlarda vergilendirilmektedir. Bu durum Şahsi Gelir Vergisi’nde ödeme gücüne göre vergileme ilkesine, Belçika’da Türkiye’den daha fazla uyulduğunu göstermektedir.

Türkiye’de esnaf muaflığı ticari kazançlar için uygulanırken Belçika’da böyle bir uygulama yoktur. Türkiye’de en az geçim indirimi sadece ücret kazançları için geçerli iken Belçika’da tüm kazanç ve iratlar için geçerlidir.

Gayrimenkulün hayır amaçlı kullanımında Belçika’da kira gelirinden dolayı vergi alınmaz iken Türkiye’de alınmaktadır.

Mesken olarak kullanılan gayrimenkullerden kural olarak hem Türkiye’de hem de Belçika’da vergi alınmamaktadır. Ancak Belçika’da mükellef birden fazla konutu mesken olarak kullanırsa birinciden sonrakiler için emsal kira bedeline göre vergi ödemektedir. Türkiye’de mükellef kendisi oturduğu veya kullandığı müddetçe emsal kira bedelinden vergi ödemez.

Belçika’da indirim miktarı gayrimenkulün verimsizlik seviyesi ve süresi ile doğru orantılıdır. Verimsizliği gayrimenkulün boş durması veya gelir getirici işte kullanılmaması artırmaktadır. Türkiye’de ise verimsizlik kriteri yoktur. Türkiye’de iş yeri kirası olarak kiraya verilen gayrimenkuller için kirayı ödeyen iş sahibi % 20 gayrimenkul sermaye iradı stopajı yapar.

Belçika’da gayrimenkuller ile ilgili borçların faizleri ve mortgage kredi faizleri gayrimenkul sermaye iradı gelirinden düşülürken Türkiye’de gayrimenkul alımına yönelik konut kredi faiz ödemeleri gayrimenkul sermaye iradından düşülebilir. Türkiye’de ilaveten konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün iktisap yılından itibaren 5 yıl süre ile her yıl satın alma bedelinin %5’i kira gelirinden indirilebilir.

Belçika’da gayrimenkul gelirinden indirim haklarını kullanmayarak toplam vergiye tabi gelirinden indirme yolunu seçerse sadece bir bina için kullanılabilirken Türkiye’de gelirin toplanmasında gelir unsurların bir kısmında meydana gelen zararlar diğer unsurların kazanç

ve iratlarından düşülebilir. Yani Türkiye’de bir unsurdaki zarar diğer unsurlardaki karlardan düşülebilir.

Türkiye ve Belçika arasında menkul sermaye iratları vergilendirilirken uygulanan yöntemler, istisna ve muafiyet uygulamasında önemli ölçüde benzerlik vardır. Menkul sermaye iradı sıcak para ile ilgi olduğu için ülkeler bu alandaki vergi mevzuatını rekabet halinde oldukları için birbirine benzetmek eğilimindedir.

Türkiye ile Belçika diğer kazanç ve iratlar itibariyle karşılaştırıldığı zaman Türkiye’de istisna imkanları çok fazladır. Türkiye’de diğer kazanç ve iratlardan gelir elde edenlerin vergilemeye tabi olması, istisna tutarları çok yüksek olduğu için, istisnai bir durumdur.

KAYNAKÇA

AKDOĞAN, Abdurrahman (2007), Kamu Maliyesi, Ankara, Gazi Kitapevi.

ALTINDAĞ, Mehmet ve AKBAY, Ercan (2003), Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Kılavuzu, Tesmer Yayınları, Ankara.

BİLİCİ, Nurettin ve BİLİCİ, Adem (2014), Vergi Kanunları, Savaş Yayınevi, Ankara, Belgium Income Tax Rate for 2013, <http://world.tax-rates.org/belgium/income-tax> , Erişim Tarihi:02.08.2013.

EKİNCİ, Filiz (2012), ‘Gelir Vergisi Tarifesi: Almanya ve Türkiye Uygulamasının Karşılaştırılması’, Dumlupınar Üniversitesi S.B.E.Dergisi,Sayı 32,Cilt 2, Nisan 2012 <http://sbe.dpu.edu.tr/dergi/32/cilt2/191200.pdf> , Erişim Tarihi:02.08.2013.

Gelir Vergisi Tarifesi 2014, <http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1431> , Erişim Tarihi:29.10.2014.

JOUMARD Isabelle, Çev:H. KARABACAK, ‘Organisation For Economic Co-Operation And Development’ Avrupa Birliği Ülkelerinde Vergi Sistemleri, http://dergiler.sgb.gov.tr/calismalar/maliye_dergisi/yayinlar/md/md139/KARABACAK.pdf, Erişim Tarihi:06.12.2014

NADAROĞLU, Halil(1976), Kamu Maliyesi Teorisi, İstanbul.

ÖNCEL, Mualla; KUMRULU A.; ÇAĞAN N(2000), Vergilendirme Yetkisi, Vergi Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, s.33-69

ÖNER, Erdoğan(2014), Türk Vergi Sistemi, Seçkin Yayınevi, Ankara.

SAYAR, Nihad (1975), Kamu Maliyesi-Kamu gider Ve Gelirleri Prensipleri, C.I,5.B., İ.İ.T.İ.A.Nihad Sayar Yardım Vakfı Yayınları, No.256, Sermet Matbaası, İstanbul.

SERDAROĞLU, Ufuk(1996), Milli Gelirin Ölçülmesi: Milli Muhasebe, İktisadın İlkeleri, içinde Ed: Ömer Faruk Çolak, Alkim Yayınevi, Ankara.

<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/taxation-international-executives/belgium/pages/income-tax.aspx#2> , Erişim Tarihi:23.12.2014

Worldwide personal tax guide 2012-2013,

http://www.expat.hsbc.com/1/PA_ES_Content_Mgmt/content/hsbc_expats/pdf/en/global_tax_navigator/going_tgiu.pdf Erişim Tarihi:20.07.2013

YILDIZ, Murat (2013) 2012 Yılı Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi,A.S.M.M.M.O. Yayını, Ankara, Şubat. http://www.asmmmo.org.tr/asmmmo/files_yayinlar/file_235.pdf ,(Erişim Tarihi:01.08.2013)

YILMAZ, Altan (2013), Asgari Geçim İndirimi Uygulaması,

http://www.muhasabenet.net/makale_altan%20yilmaz_asgari%20gecim%20indirimi%20uygulamasi.doc, Erişim Tarihi:02.08.2013.

Expatika, Taxation in Belgium,

http://www.expatica.com/be/finance_business/tax/taxation-in-belgium_8618_8286.html,

Erişim Tarihi:22.04.2013

A.G.İ.hesaplama, http://www.alomaliye.com/2014/agi_2014.htm# , Erişim Tarihi:29.10.2014

Belgian Income and Corporate Tax Law,

<http://www.slideshare.net/JacquesMalherbe/outline-belgian-tax-law-2014-280314>, Erişim Tarihi: 20.11.2014

Worldwide Personal Tax Guide:Income Tax, social security and immigration 2013-2014.

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide_Personal_Tax_Guide_2013-2014/\\$File/2013_2014%20Worldwide%20personal%20tax%20guide.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide_Personal_Tax_Guide_2013-2014/$File/2013_2014%20Worldwide%20personal%20tax%20guide.pdf) , Erişim Tarihi:28.12.2014

<https://www.justlanded.com/english/Belgium/Belgium-Guide/Money/Taxable-Income> , (Taxable Income What part of my income is taxable?)Erişim Tarihi:28.12.2014

<http://tofd.org.tr/index.php?tofd/icerik-detay/sosyal-guvenlik-muhtac-ayligi> , Engellilere tanınan Vergi Avantajları,Erişim Tarihi:28.12.2014

http://finances.belgium.be/fr/binaries/tax-survey-2014_tcm307-223399.pdf, Tax Survey, S. Haulotte Ch. Valenduc E. Deloddere (Editors),Erişim Tarihi:28.12.2014

Belçika'da şirket nasıl kurulur, <http://protesvik.com/belcikada-sirket-nasil-kurulur/> , Erişim: 06.12.2014